

Oferta edukacyjna

Na rok szkolny
2025/2026

MO:
MUZEUM
OKRĘGOWE
INICJATYWA KULTURALNA
W BYDGOSZCZY

OFERTA EDUKACYJNA MUZEUM OKRĘGOWEGO

IM. LEONA WYCZÓŁKOWSKIEGO W BYDGOSZCZY 2025/2026

Muzeum Okręgowe im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy to przestrzeń, w której odkrywanie historii, sztuki i kultury staje się niezapomnianą podróżą pełną emocji i fascynujących doświadczeń. Zapraszamy do naszego muzeum, gdzie każdy zakątek oferuje coś wyjątkowego.

W **Domu Leona Wyczółkowskiego** poczujecie Państwo artystyczną atmosferę związaną z życiem i twórczością tego wybitnego malarza i grafika, a także jego żony, Franciszki. Natomiast w **Europejskim Centrum Pieniądza**, wśród zjawiskowego **Skarbu Bydgoskiego**, będziecie mieli okazję podziwiać niezwykle dzieło rzemiosła złotniczego, pełne cennych materiałów i tajemnic, które wciąż czekają na odkrycie.

W **Zbiorach Archeologicznych** przeniesiemy się w czasie, by poznać najstarsze ślady życia na pograniczu Pomorza i Wielkopolski oraz odkryć początki bydgoskiego grodu i legendę jego założyciela, Bydgosta. W **Spichrzach nad Brdą**, obecnie **Muzeum Historii Bydgoszczy**, czeka na Państwa spacer śladami przeszłości miasta – od najważniejszych wydarzeń po najbardziej autentyczne pamiątki i mówioną gwarę dawnych bydgoszczan.

W **Gmachu głównym Muzeum** (ul. Gdańska 4) zapraszamy do zanurzenia się w świat sztuki – od klasycznych obrazów po nowoczesne instalacje, które przenikają granice rzeczywistości. W **Galerii Sztuki Nowoczesnej** przedstawiamy zarówno tradycyjne, jak i współczesne trendy artystyczne, stwarzając wspólną okazję do poznania najnowszych zjawisk w sztuce.

Exploseum to wyjątkowe miejsce, które łączy historię z zabawą. W dawnych zakładach produkcji materiałów wybuchowych możecie Państwo przeżyć ekscytujące gry terenowe i warsztaty, odkrywając historię tego fascynującego obiektu. Natomiast w **Aptece pod Łabędziem**, w jedynym w Polsce zachowanym laboratorium galenowym, poznacie sekrety dawnych środków leczniczych, a także nauczycie się przygotowywać herbaty na dobry humor.

Na koniec zapraszamy do **Centrum Edukacji Muzealnej** na Wyspie Młyńskiej, gdzie poznacie sekrety **Wyczółkowego Lasu** i **Sztuki od kuchni**, a w pokoju **MR6** odkryjecie tajemnice z czasów Mariana Rejewskiego. Każde z tych doświadczeń łączy edukację z pasją, a celem jest zaproszenie do twórczego i aktywnego uczestnictwa w odkrywaniu dziedzictwa kulturowego.

W **Bibliotece** zajęcia edukacyjne łączą czytanie i działania plastyczne we wspólną zabawę. Celem zajęć jest rozwijanie już od najmłodszych lat pasji czytelniczych i pokazanie, że muzeum i biblioteka nie są nudne!

Nasza misja edukacyjna opiera się na łączeniu pasji, kreatywności i chęci twórczego inspirowania naszych gości. Proponowana oferta edukacyjna wyrasta zarówno z naszych zbiorów – bogatych w dzieła sztuki, historyczne eksponaty, numizmaty, materiały techniczne, jak i z tworzenia w muzeum przestrzeni, w której każdy spotka autentyczne artefakty i będzie miał okazję do osobistego odkrywania nowych znaczeń i głębi.

Zapraszamy do **Muzeum Okręgowego im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy** – miejsca, które jest bliskie, otwarte i pełne inspiracji.

dr Anna Kornelia Jędrzejewska

Dyrektorka Muzeum Okręgowego
im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy

Serdecznie zapraszamy do skorzystania z nowej oferty edukacyjnej Muzeum Okręgowego im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy na rok szkolny 2025/2026. W Muzeum Okręgowym funkcjonują trzy ośrodki edukacyjne: **Centrum Edukacji Muzealnej**, **Apteka pod Łabędziem** oraz **Exploseum**. Poniższa oferta skierowana jest do grup zorganizowanych.

OFERTA CENTRUM EDUKACJI MUZEALNEJ

Zespół Edukatorek **Centrum Edukacji Muzealnej** z wrażliwością i pasją przybliży sztukę oraz lokalną historię. Tłumaczy, czym jest dziedzictwo kulturowe – zarówno materialne, jak i niematerialne – i dlaczego warto je chronić oraz interpretować. Pomaga zrozumieć sens i przesłanie wystaw stałych i czasowych, przygotowując odbiorców do świadomego pierwszego kontaktu z muzealną przestrzenią.

Edukacja muzealna jest formą edukacji regionalnej. Każdemu, bez względu na wiek, przybliży historię i kulturę konkretnego miejsca, pomaga zakorzenić się i budować poczucie przynależności do danej wspólnoty. Jeśli znamy nasze małe ojczyzny i wiemy, na czym polega ich unikatowość, będziemy bardziej skłonni do podejmowania działań na rzecz ich ochrony i rozwoju. Edukacja regionalna najlepiej przebiega w bezpośredniej bliskości obiektów dziedzictwa kulturowego. W naszych zbiorach mamy setki przedmiotów opowiadających fascynujące historie. Kiedy zobaczycie je na własne oczy, z jeszcze większym zainteresowaniem spojrzycie na Bydgoszcz i nasz region. Serdecznie zapraszamy do skorzystania z zajęć!

Formy zajęć edukacyjnych:

- **Spotkanie tematyczne** (45-60 min) to zajęcia odbywające się na wybranej wystawie lub w przestrzeni edukacyjnej. Są to interaktywne spotkania, w trakcie których edukatorzy stosują aktywne formy pracy angażujące uczestników zajęć (m.in. elementy inscenizacji, rekwizyty, karty pracy, storytelling).
- **Warsztat artystyczny** (90-180 min) to twórcze zajęcia manualne poprzedzone krótką wizytą na wystawie. Spotkanie rozpoczyna się od odwiedzin przestrzeni ekspozycyjnej, gdzie uczestnicy poznają wybrane dzieła sztuki, ich kontekst oraz inspiracje artystów. Następnie, na podstawie obejrzanej wystawy, odbywa się część praktyczna. Uczestnicy poznają konkretną technikę plastyczną i wykonują autorską pracę twórczą.
- **Wystawa w pigułce** – ekspresowe oprowadzanie w trzy kwadranse (45 min) – spośród wielu obiektów na wystawie Edukatorka wybierze 7 najciekawszych, by z humorem i lekkością zaprezentować wybrane obiekty, odśladając zaskakujące konteksty, mało znane fakty i zabawne anegdoty. Choć forma oprowadzania jest swobodna i przyjemna, uczestnicy wyjdą z niego z konkretną porcją wiedzy: uporządkowaną, łatwą do zapamiętania i inspirującą do dalszego odkrywania.

OFERTA EDUKACYJNA MUZEUM OKRĘGOWEGO

IM. LEONA WYCZÓŁKOWSKIEGO W BYDGOSZCZY 2025/2026

MO:
CENTRUM
EDUKACJI
MUZEALNEJ

- **Oprowadzanie** (60-90 min) – usługa przewodnicka po wybranej wystawie stałej lub czasowej Muzeum. Uczestnicy zwiedzają całą wystawę w towarzystwie Prowadzącego, który w interaktywny sposób przybliży im tematykę ekspozycji.

Podstawowe zasady w czasie zajęć edukacyjnych:

- niepełnoletni uczestnicy biorą udział w zajęciach wyłącznie pod opieką osób dorosłych;
- za bezpieczeństwo niepełnoletnich uczestników odpowiada opiekun grupy;
- w czasie trwania zajęć edukacyjnych opiekun przebywa w sali ze swoją grupą;
- jesteśmy dla siebie życzliwi i okazujemy sobie wzajemny szacunek;
- NIE dla jakiegokolwiek formy przemocy.

Jak się zapisać na zajęcia:

- napisz: edukacja@muzeum.bydgoszcz.pl lub zadzwoń: (52) 58 59 910;
- zajęcia rezerwujemy z minimalnie 2-tygodniowym wyprzedzeniem.

PRZEDSZKOLA

Przygoda małego archeologa

Kim jest archeolog i czym się zajmuje? Podczas zajęć wspólnie zastanowimy się, na czym polega praca archeologa i poznamy narzędzia, których używa podczas wykopalisk. Przyjrzymy się również znaleziskom archeologicznym na wystawie i dowiemy się, jakie tajemnice w sobie skrywają...

W ramach spotkania dzieci pracują w klimatycznej przestrzeni wystawowej otoczone eksponatami sprzed tysięcy lat. Dzięki specjalnie przygotowanym replikom zabytków mają również okazję bezpośredniego spotkania z historią i poznawania jej również poprzez zmysł dotyku.

Finałem zajęć na wystawie jest uczestnictwo we wspólnych miniwykopaliskach, podczas których dzieci na specjalnie przygotowanych stanowiskach będą poszukiwać fragmentów puzzli przedstawiających zabytki z wystawy. Następnie, jak prawdziwi archeolodzy, uczestnicy udokumentują je rysunkowo na swojej indywidualnej karcie małego archeologa, którą zabiorą ze sobą do domu.

- **Czas trwania i miejsce zajęć:** 45 min, Zbiory Archeologiczne (Biały Spichlerz), ul. Mennica 2. **Cena biletu:** uczestnik – 10 zł/os., opiekun – 1 zł/os.

Przygoda w Wyczółkowym Lesie

Podczas zajęć uczestnicy poznają twórczość Leona Wyczółkowskiego przy pomocy wielu zmysłów. Przemierzają boso własnoręcznie zbudowaną ścieżkę sensoryczną, poznają narzędzia graficzne i malarskie oraz postać Patrona naszego Muzeum, znakomitego malarza i grafika Leona Wyczółkowskiego. Poprzez zabawę sensoryczną dzieci odkrywają podstawowe techniki twórcze, praktykowane przez artystę oraz dowiedzą się, że sami mogą wykonać swoje własne narzędzia malarskie i graficzne.

- **Czas trwania i miejsce zajęć:** 60 min; Centrum Edukacji Muzealnej, ul. Mennica 6. **Cena biletu:** uczestnik – 18 zł/os., opiekun – 1 zł/os.
- Zalecana liczba uczestników na zajęciach to 10 osób. W przypadku większej grupy uczestników prosimy o kontakt telefoniczny: (52) 58 59 910.

Czytanki-malowanki

Czytanki-malowanki, czyli łączymy czytanie i działania plastyczne we wspólną zabawę. Celem zajęć jest rozwijanie już od najmłodszych lat pasji czytelnich i pokazanie, że muzeum i biblioteka nie są nudne! Pokażemy również, że każdy może zostać artystą i tworzyć dzieła sztuki. Dzięki fascynującej książce *Magiczna Bydgoszcz* dowiemy się też, ile niezwykłych zakamarków i pomników kryje miasto nad Brdą.

- **Czas trwania i miejsce zajęć:** 60 min. Biblioteka w budynku Muzeum, ul. Gdańska 4; zajęcia odbywają się tylko w środy o godz. 9.00. **Cena biletu:** uczestnik – 10 zł/os., opiekun – 1 zł/os.

KLASY I-III

Muzealne zakamarki

Pierwsza wizyta w Muzeum to nie lada wydarzenie! Tyle tu ciekawych zakątków i wyjątkowych eksponatów. Muzeum to nie tylko budynek z bezcennymi pamiątkami, jest to również miejsce, w którym ludzie wykonują niezwykle zawody. Jaką rolę pełni Muzeum? Kim jest kurator, a kim opiekun wystawy? Czym zajmuje się przewodnik? Podczas swojej pierwszej wizyty w muzealnych progach uczestnicy wspólnie odkryją tajemnice muzealnego świata. Zwiedzimy zabytkowy Gmach Główny, zaglądając m.in. na wystawę malarstwa oraz do refektarza.

- **Czas trwania i miejsce zajęć:** 60 min; Gmach Główny MOB ul. Gdańska 4.
Cena biletu: uczestnik – 10 zł/os., opiekun – 1 zł/os.

Nie tylko Byd i Gost

Jak powstało nasze miasto? Skąd się wzięła jego nazwa? Jaką tajemnicę skrywa bydgoski herb? Wzorem lat ubiegłych średniowieczna mieszcza zaprasza do podróży w przeszłość. Jak to możliwe? Oczywiście za sprawą magicznego wehikułu czasu.

Tym razem poznamy świat bydgoskich legend. Czy wiecie, że poza Bydem i Gostem, Białą Damą oraz Mistrzem Twardowskim nasze miasto ma też innego wyjątkowego bohatera? A w zasadzie bohaterkę. Jak dotąd historia o niej milczała. Nadszedł więc czas, aby przedstawić ją mieszkańcom Bydgoszczy. Co wyniknie z tego spotkania? Trudno przewidzieć, bo świat opowieści rządzi się swoimi prawami.

Zajęcia mają charakter parateatralny, angażujący uwagę i wyobraźnię widza. Ponadto uczestnicy samodzielnie (lub w parach) będą rozwiązywać wyjątkowe zadania. Sceną działań jest przestrzeń wystawy *Od Starego Rynku do placu Wolności*.

- **Czas trwania i miejsce zajęć:** 60 min; Muzeum Historii Bydgoszczy, Spichrze nad Brdą, ul. Grodzka 7-11. **Cena biletu:** uczestnik – 10 zł/os., opiekun – 1 zł/os.

Tajemnice przeszłości

Jak wyglądało życie ludzi tysiące lat temu – gdy nie było miast, prądu ani pisma? Czym zajmowali się na co dzień, w co wierzyli, czego się bali? Podczas spotkania na wystawie archeologicznej uczestnicy przeniosą się w czasy epok kamienia, brązu i żelaza. W otoczeniu dawnych przedmiotów poznają świat, w którym rzemiosło, rytuały i pamięć o zmarłych miały głębokie znaczenie. Dzięki specjalnie przygotowanym replikom zabytków będą mieli również okazję bezpośredniego spotkania z historią i poznawania jej poprzez zmysł dotyku. Zdobytą wiedzę pomoże uporządkować rozwiązanie tematycznej karty pracy, którą każdy Uczestnik zabierze ze sobą na pamiątkę.

- **Czas trwania i miejsce zajęć:** 60 min; Zbiory Archeologiczne (Biały Spichlerz), ul. Mennica 2. **Cena biletu:** uczestnik – 10 zł/os., opiekun – 1 zł/os.

Bezcenny skarb

Uczestnicy zajęć zostaną wprowadzeni w historię niezwykłego znaleziska – Skarbu Bydgoskiego – oraz poznają jego mentalną wartość. Na lekcji wyjaśnimy znaczenie lokalnego dziedzictwa kulturowego dla obecnych i przyszłych pokoleń, dokładnie obejrzymy zabytki ze Skarbu: zarówno monety, jak i biżuterię. Na koniec sprawdzimy swoją wiedzę o najciekawszych znaleziskach, wykonując zadania w kartach pracy.

- **Czas trwania i miejsce zajęć:** 60 min; Europejskie Centrum Pieniądza, ul. Mennica 4. **Cena biletu:** uczestnik – 10 zł/os., opiekun – 1 zł/os.

Fakturalne obrazy

Zapraszamy na twórcze spotkanie, gdzie główną rolę odegra... zmysł dotyku! Czym jest faktura? Jaką rolę odgrywa w naszej codzienności? Jak faktura dzieł sztuki wpływa na ich odbiór? Zanim odpowiemy sobie na te wszystkie pytania, odbędziemy krótką wizytę na wystawie w *Domu Leona Wyczółkowskiego* i poszukamy odpowiedzi u samego źródła.

Następnie przeniesiemy się do interaktywnej przestrzeni *Sztuka od kuchni*, gdzie zainspirujemy się fakturalną ścianą oraz przykładowymi tyflografikami – grafikami dostosowanymi do odbioru dotykowego. Obserwując, jak faktura może opowiadać, budować formę i wywoływać emocje, zanurzymy się w twórczy proces. Korzystając z różnorodnych materiałów i własnej wyobraźni, stworzymy niepowtarzalne fakturalne obrazy – kompozycje, które będzie można nie tylko zobaczyć, ale i poczuć pod palcami. Podczas tych zajęć uczestnicy na własnej skórze przekonają się, że faktura niejedno ma imię!

- **Uwaga:** w czasie warsztatów uczestnicy używają materiałów (farby, klej, pisaki itp.) mogących zostawić ślady na odzieży. Prosimy o ubiór dostosowany do tego typu zajęć.
- **Czas trwania i miejsce zajęć:** 140 min; Centrum Edukacji Muzealnej, ul. Mennica 6 + wizyta na wystawie *Twórczość Leona Wyczółkowskiego (1852-1936)* w *Domu Leona Wyczółkowskiego*, ul. Mennica 7. **Cena biletu:** uczestnik – 18 zł/os., opiekun – 1 zł/os.

Sztuka od... kuchni!

Samodzielna eksploracja przestrzeni edukacyjnej (klasy I-III)

Czy wiecie, że dzieło sztuki można przyrządzić jak wyśmienitą potrawę? Wystarczy mieć dobre składniki i świetny przepis na ich połączenie. Nasza artystyczna kuchnia jest idealnym miejscem do takich doświadczeń! Tutaj zapoznacie się z pojęciami takimi jak ślad, kompozycja, barwa czy faktura i przekonacie się, że obraz tworzy się zupełnie tak jak... pyszne danie!

Nasza interaktywna przestrzeń wyposażona jest w wiele kreatywnych stanowisk do samodzielnej zabawy, dzięki którym każdy może zamienić się w artystę i poprzez twórcze eksperymenty poznać język sztuk plastycznych. To miejsce, w którym pomysły same przychodzą do głowy, a sztuka nie ma żadnych granic! Zapraszamy do swobodnej eksploracji tej twórczej przestrzeni.

- **Uwaga:** w czasie warsztatów uczestnicy używają materiałów (farby, klej,

pisaki itp.) mogących zostawić ślady na odzieży. Prosimy o ubiór dostosowany do tego typu zajęć.

- **Czas trwania i miejsce:** 60 min; Centrum Edukacji Muzealnej, ul. Mennica 6. **Cena biletu:** uczestnik – 18zł/os., opiekun – 1 zł/os.

Od zabawki do amuletu: lalki motanki (klasy I-III)

Bohaterkami warsztatów będą motanki – tradycyjne lalki, którym dawniej przypisywano moc spełniania najskrytszych marzeń. Spotkanie rozpocznie krótka wizyta na wystawie archeologicznej, gdzie wspólnie zastanowimy się, jaką rolę pełniły zabawki – zwłaszcza lalki – w życiu ludzi sprzed wieków. Czy były jedynie dziecięcą rozrywką, czy może miały znaczenie wychowawcze, symboliczne, a nawet ochronne?

Ta refleksja stanie się punktem wyjścia do twórczej części spotkania, podczas której uczestnicy poznają historię, znaczenie i techniki motania lalek z gałganków. Następnie każdy wykona własną niepowtarzalną motankę – ręcznie robioną lalkę o ludowych i rytualnych korzeniach, którą zabierze ze sobą do domu jako osobisty talizman.

- **Czas trwania i miejsce warsztatów:** 120 min, Centrum Edukacji Muzealnej, ul. Mennica 6 + wizyta w Białym Spichrze (Zbiory Archeologiczne), ul. Mennica 2. **Cena biletu:** uczestnik – 18 zł/os., opiekun – 1 zł/os.

KLASY IV-VI

Historia Bydgoszczy w rolce

Poznajcie najważniejsze wydarzenia z dziejów grodu nad Brdą. Zobaczcie, jak zmieniały się jego losy na przestrzeni wieków. Podczas spotkania Uczestnicy wcielą się w detektywów przeszłości poszukujących na wystawie *Od Starego Rynku do placu Wolności* śladów przełomowych wydarzeń z historii naszego miasta do wybuchu II wojny światowej. Następnie wspólnie stworzą wyjątkową oś czasu naszego miasta.

- **Czas trwania i miejsce zajęć:** 80 min; Muzeum Historii Bydgoszczy, Spichrze nad Brdą, ul. Grodzka 7-11. **Cena biletu:** uczestnik – 10 zł/os., opiekun – 1 zł/os.

Zabawy z gwarą bydgoską

Jak na początku XX wieku brzmiała bydgoska ulica? W jaki sposób przedwojenni mieszkańcy Bydgoszczy nazywali ulubione potrawy, elementy ubrania lub części ciała? Z dzisiejszej perspektywy niektóre słowa wydają się bardzo śmieszne, inne dziwne. Skąd mogły wziąć się te określenia i do czego nawiązują? Ile słów gwarowych jesteście w stanie zapamiętać? Czy nie dostaniemy od tego szplina? Takie zagadki postaramy się rozwikłać w czasie spotkania na wystawie *Od Starego Rynku do placu Wolności*.

- **Czas trwania i miejsce zajęć:** 60 min; Muzeum Historii Bydgoszczy, Spichrze nad Brdą, ul. Grodzka 7-11. **Cena biletu:** uczestnik – 10 zł/os., opiekun – 1 zł/os.

Za kulisami muzeum

Po co jest muzeum? Na czym polega wyjątkowość bydgoskiego Muzeum im. Leona Wyczółkowskiego? Muzeum to nie tylko budynek z bezcennymi pamiątkami. Muzeum to również miejsce, w którym ludzie wykonują niezwykle zawody. Kim jest kurator, a kim opiekun wystawy? Czym zajmuje się przewodnik? Na te pytania odpowiemy, odstawiając muzealne kulisy. Zwiedzimy zabytkowy Gmach Główny, zaglądając m.in. na wystawę malarstwa oraz do refektarza.

- **Czas trwania i miejsce zajęć:** 60 min; Gmach Główny MOB, ul. Gdańska 4. **Cena biletu:** uczestnik – 10 zł/os., opiekun – 1 zł/os.

Odkrywamy przeszłość

Jak wyglądało życie ludzi tysiące lat temu – w epoce kamienia, brązu i żelaza? Jak zdobywali pożywienie, wytwarzali narzędzia i znajdowali czas na odpoczynek? Czy wierzenia, rytuały i magia pomagały im zrozumieć otaczający świat? Podczas spotkania Uczestnicy zanurzą się w codzienność pradziejowych społeczności – pełną wyzwań, emocji i duchowości. W klimatycznej przestrzeni wystawy, otoczeni eksponatami sprzed tysięcy lat, odkryją znaczenie rzemiosła i pamięci o zmarłych. Dzięki replikom zabytków poznają historię również zmysłem dotyku. Na koniec rozwiążą tematyczne karty pracy – pamiątkę z podróży w głąb przeszłości.

- **Czas trwania i miejsce zajęć:** 60 min; Zbiory Archeologiczne (Biały Spichlerz), ul. Mennica 2. **Cena biletu:** uczestnik – 10zł/os., opiekun – 1zł/os.

O czym milczy Skarb Bydgoski?

Czy kiedykolwiek zastanawiałeś się, jak wyglądała praca złotnika w XVII-wiecznej Bydgoszczy albo jak przebiegał proces wybijania monet? W tamtych czasach były to umiejętności zarezerwowane wyłącznie dla wtajemniczonych – członków cechów rzemieślniczych i pracowników mennicy, którzy doskonale wiedzieli, jak obchodzić się ze szlachetnym kruszczem, by nadać mu formę zgodną z mistrzowską wizją.

Podczas zajęć odkryjemy sekrety Skarbu Bydgoskiego – zarówno jego imponującej części monetarnej, jak i niezwyklej kolekcji biżuterii. Następnie podczas krótkiego ćwiczenia rysunkowego sprawdzimy się w roli XVII-wiecznego projektanta sztychów, wczesnonowożytnych wzorników biżuterii i dodatków.

- **Czas trwania i miejsce zajęć:** 60 min; Europejskie Centrum Pieniądza, ul. Mennica 4. **Cena biletu:** uczestnik – 10zł/os., opiekun – 1zł/os.

W pracowni Wyczółta

Co fascynowało Leona Wyczółkowskiego i co najchętniej przedstawiał w swojej twórczości? Co sprawia, że jego grafiki wciąż budzą podziw i uznanie? Jakimi narzędziami się posługiwał i dlaczego były dla niego tak ważne? A czym tak naprawdę jest tajemniczo brzmiący „tramwaj gościeradzki”?

Podczas spotkania wspólnie poszukamy odpowiedzi na te pytania, przyglądając się pasji, eksperymentom i niebanalnym pomysłom młodopolskiego artysty. Poznamy różne aspekty jego twórczości, w tym ulubione techniki graficzne. Na zakończenie każdy uczestnik, inspirowany grafikami na wystawie, wykona prostą pracę plastyczną w technice grażału.

- **Czas trwania i miejsce zajęć:** 60 min; Dom Leona Wyczółkowskiego, ul. Mennica 7. **Cena biletu:** uczestnik – 10zł/os., opiekun – 1zł/os.

„Wałkujemy sztukę” – interpretacja obiektów prehistorycznych

Popularne określenie „wałkować” oznacza powtarzać daną czynność, aby ją utrwalić. Nie brzmi zachęcająco... Na warsztatach postaramy się odczarować skojarzenie tego słowa z nudą, rutyną. Zanurzymy się w odległej przeszłości na wystawie archeologicznej, gdzie przyjrzymy się pradawnym przedmiotom, używanym w codziennym życiu. Swoje wrażenia zinterpretujemy i przeniesiemy na papier przy pomocy między innymi... wałków kuchennych. To co – wałkujemy razem?

Uwaga: w czasie warsztatów Uczestnicy używają materiałów (farby, klej, pisaki itp.) mogących zostawić ślady na odzieży. Prosimy o ubiór dostosowany do tego typu zajęć.

- **Czas trwania i miejsce warsztatów:** 90 min; Centrum Edukacji Muzealnej, ul. Mennica 6 + wizyta w Białym Spichrze (Zbiory Archeologiczne), ul. Mennica 2. **Cena biletu:** uczestnik – 18zł/os., opiekun – 1zł/os.

Mój własny Skarb (klasy I-III)

Warsztaty z wcześniejszą wizytą na wystawie Skarbu Bydgoskiego, gdzie zainspirujemy się XVII-wieczną biżuterią. Następnie spróbujemy swoich sił jako projektanci biżuterii. Kolorowe materiały, wstążki, mulina i różnorodne koraliki pozwolą uczestnikom warsztatów puścić wodze fantazji, a jednocześnie zanurzyć się w świecie wczesnonowożytnych ozdób szlacheckich.

- **Czas trwania i miejsce warsztatów:** 120 min; Centrum Edukacji Muzealnej, ul. Mennica 6 + wizyta w Europejskim Centrum Pieniądza, ul. Mennica 4. **Cena biletu:** uczestnik – 18 zł/os., opiekun – 1 zł/os.

Sztuka od... kuchni!

Samodzielna eksploracja przestrzeni edukacyjnej (klasy IV-VI)

Czy wiecie, że dzieło sztuki można przyrządzić jak wyśmienitą potrawę? Wystarczy mieć dobre składniki i świetny przepis na ich połączenie. Nasza artystyczna kuchnia jest idealnym miejscem do takich doświadczeń! Tutaj zapoznacie się z pojęciami takimi jak ślad, kompozycja, barwa czy faktura i przekonacie się, że obraz tworzy się zupełnie tak jak... pyszne danie!

Nasza interaktywna przestrzeń wyposażona jest w wiele kreatywnych stanowisk do samodzielnej zabawy, dzięki którym każdy może zamienić się w artystę i poprzez twórcze eksperymenty poznać język sztuk plastycznych. To miejsce, w którym pomysły same przychodzą do głowy, a sztuka nie ma żadnych granic! Zapraszamy do swobodnej eksploracji tej twórczej przestrzeni.

- **Uwaga:** w czasie warsztatów uczestnicy używają materiałów (farby, klej, pisaki itp.) mogących zostawić ślady na odzieży. Prosimy o ubiór dostosowany do tego typu zajęć.
- **Czas trwania i miejsce:** 60 min; Centrum Edukacji Muzealnej, ul. Mennica 6. **Cena biletu:** uczestnik – 18 zł/os., opiekun – 1 zł/os.

Od zabawki do amuletu: lalki motanki (klasy IV-VI)

Bohaterkami warsztatów będą motanki – tradycyjne lalki, którym dawniej przypisywano moc spełniania najskrytszych marzeń. Spotkanie rozpocznie krótka wizyta na wystawie archeologicznej, gdzie wspólnie zastanowimy się, jaką rolę pełniły zabawki – zwłaszcza lalki – w życiu ludzi sprzed wieków. Czy były jedynie dziecięcą rozrywką, czy może miały znaczenie wychowawcze, symboliczne, a nawet ochronne?

Ta refleksja stanie się punktem wyjścia do twórczej części spotkania, podczas której uczestnicy poznają historię, znaczenie i techniki motania lalek z gałganków. Następnie każdy wykona własną niepowtarzalną motankę – ręcznie robioną lalkę o ludowych i rytualnych korzeniach, którą zabierze ze sobą do domu jako osobisty talizman.

- **Czas trwania i miejsce warsztatów:** 120 min; Centrum Edukacji Muzealnej, ul. Mennica 6 + wizyta w Białym Spichrzu (Zbiory Archeologiczne), ul. Mennica 2. **Cena biletu:** uczestnik – 18 zł/os., opiekun – 1 zł/os.

MŁODZIEŻ 12+

Co widzi bydgoska łuczniczka?

Rzeźba bydgoskiej Łuczniczki to od ponad 100 lat jeden z symboli miasta. Autor rzeźby z pewnością nie zdawał sobie sprawy, ile zawirowań spotka jego dzieło. Podczas zajęć poznamy historię posągu, która mogłaby posłużyć za scenariusz czarnej komedii. Łuczniczka, wciąż obecna, niemo obserwująca zmiany w mieście oraz nas, jego mieszkańców, posłuży nam jako natchnienie do realizacji drugiej części spotkania. Przy pomocy technik plastycznych wykonamy interpretację dzieła Lepckiego.

Uwaga: w czasie warsztatów uczestnicy używają materiałów (farby, klej, pisaki itp.) mogących zostawić ślady na odzieży. Prosimy o ubiór dostosowany do tego typu zajęć.

- **Czas trwania i miejsce zajęć:** 90 min; Muzeum Historii Bydgoszczy, Spichrze nad Brdą, ul. Grodzka 7-11. **Cena biletu:** uczestnik – 18 zł/os., opiekun – 1 zł/os.

Ślawni bydgoszczanie i bydgoszczanki

Kim byli ludzie, którzy tworzyli historię Bydgoszczy? Podczas spotkania poznamy niezwykle osobowości związane z naszym miastem: królów, artystów, naukowców, sportowców, działaczy społecznych i przedsiębiorców. Poszukamy ich śladów na wystawie *Od Starego Rynku do placu Wolności*. To wyjątkowa okazja, aby przyjrzeć się bliżej tym, którzy swoim talentem, odwagą lub determinacją zapisali się na kartach historii naszego miasta.

- **Czas trwania i miejsce zajęć:** 60 min; Muzeum Historii Bydgoszczy, Spichrze nad Brdą, ul. Grodzka 7-11. **Cena biletu:** uczestnik – 10 zł/os., opiekun – 1 zł/os.

Kuj żelazo póki gorące

Pod tym hasłem zapraszamy równie gorąco do bydgoskich Spichrzy. Na zajęciach uczestnicy dowiedzą się, jaką rolę odegrało rzemiosło w rozwoju naszego miasta, a wypełniając karty muzealnych obiektów, poznają wybrane profesje. Porozmawiamy, jak hołdowano tradycji rzemieślniczej w okresie międzywojnia oraz czy gmerk i gmeranie mają ze sobą coś wspólnego.

- **Czas trwania i miejsce zajęć:** 60 min; Muzeum Historii Bydgoszczy, Spichrze nad Brdą, ul. Grodzka 7-11. **Cena biletu:** uczestnik – 10 zł/os., opiekun – 1 zł/os.

Czy sztuka musi być piękna?

Czym jest sztuka współczesna i jaką odgrywa rolę? Co liczy się bardziej – proces twórczy czy efekt? Dlaczego na wystawach twórców współczesnych często spotykamy różne dziwne obiekty? I czy sztuka w ogóle musi być piękna, czy jednak jest w niej miejsce na brzydotę? Podczas wizyty na wystawie *OBRAZY NIE-/RZECZYWISTOŚCI. Między fikcją a rzeczywistością* wspólnie spróbujemy odpowiedzieć na te wszystkie pytania. Zapoznając się

Z twórczością wybranych artystów, zastanowimy się, czym tak naprawdę jest sztuka współczesna i spróbujemy ją lepiej zrozumieć. Porozmawiamy również o roli brzydoty, którą współcześni artyści wykorzystują w swoich działaniach. Zajęcia prowadzone są z wykorzystaniem metod aktywizujących. Uczestnicy otrzymują również specjalnie przygotowane karty pracy o tematyce piękna i brzydoty, które samodzielnie wypełniają podczas spotkania.

- **Czas trwania i miejsce zajęć:** 60 min; Gmach Główny MOB – wystawa OBRAZY NIE-/RZECZYWISTOŚCI. Między fikcją a rzeczywistością, ul. Gdańska 4. **Cena biletu:** uczestnik – 10 zł/os., opiekun – 1 zł/os.

Warsztaty monotypii

Wyjątkowe warsztaty artystyczne, na których każdy na własnej skórze przekona się, jak fascynująca i nieprzewidywalna może być grafika! Podczas zajęć Uczestnicy poznają jedną z bardziej efektownych technik graficznych, która jednocześnie jest stosunkowo łatwa do opanowania i daje dużą swobodę w eksperymentowaniu. Każdy uczestnik inspirowany pracami Leona Wyczółkowskiego, przy użyciu różnorodnych materiałów samodzielnie przygotuje matrycę, a następnie pod okiem Edukatora stworzy unikalne odbitki na papierze.

- **Czas trwania i miejsce warsztatów:** 120 min, Centrum Edukacji Muzealnej, ul. Mennica 6; wizyta w Domu Leona Wyczółkowskiego, **Cena biletu:** uczestnik – 18 zł/os., opiekun – 1 zł/os.

Wystawa w pigułce (dla młodzieży)

Podczas oprowadzania Edukatorka spośród wielu obiektów na wybranej wystawie wybierze 7 najciekawszych, by z humorem i lekkością zaprezentować wybrane obiekty, odśladając zaskakujące konteksty, mało znane fakty i zabawne anegdoty. Ta forma wizyty w Muzeum będzie idealna dla osób zabieganych, które chcą w krótkim czasie zanurzyć się w świat wystawy i wynieść z niej coś więcej niż tylko wrażenia wizualne. Choć forma oprowadzania jest swobodna i przyjemna, uczestnicy wyjdą z niej z konkretną porcją wiedzy: uporządkowaną, łatwą do zapamiętania i inspirującą do dalszego odkrywania.

- **Czas trwania i miejsce oprowadzania:** 45 min. Wystawy stałe do wyboru:
 - ✓ Gmach Główny (wystawa malarstwa i refektarz), ul. Gdańska 4
 - ✓ Muzeum Historii Bydgoszczy, Spichrze nad Brdą, ul. Grodzka 7-11
 - ✓ Zbiory Archeologiczne, ul. Mennica 2
 - ✓ Europejskie Centrum Pieniądza (Skarb Bydgoski), ul. Mennica 4
 - ✓ Dom Leona Wyczółkowskiego, ul. Mennica 7
- **Cena biletu:** uczestnik – 10 zł/os., opiekun – 1 zł/os.

DOROŚLI

Wystawa w pigułce (dla dorosłych)

Podczas oprowadzania Edukator/ka spośród wielu obiektów na wystawie wybierze 7 najciekawszych, by z humorem i lekkością zaprezentować wybrane obiekty, odstawiając zaskakujące konteksty, mało znane fakty i zabawne anegdoty. Ta forma wizyty w Muzeum będzie idealna dla osób zabieganych, które chcą w krótkim czasie zanurzyć się w świat wystawy i wynieść z niej coś więcej niż tylko wrażenia wizualne. Choć forma oprowadzania jest swobodna i przyjemna, uczestnicy wyjdą z niej z konkretną porcją wiedzy: uporządkowaną, łatwą do zapamiętania i inspirującą do dalszego odkrywania.

- **Czas trwania i miejsce oprowadzania:** 45 min. Wystawy stałe do wyboru:
 - ✓ Gmach Główny (wystawa malarstwa i refektarz), ul. Gdańska 4
 - ✓ Muzeum Historii Bydgoszczy, Spichrze nad Brdą, ul. Grodzka 7-11
 - ✓ Zbiory Archeologiczne, ul. Mennica 2
 - ✓ Europejskie Centrum Pieniądza (Skarb Bydgoski), ul. Mennica 4
 - ✓ Dom Leona Wyczółkowskiego, ul. Mennica 7
- **Cena biletu:** uczestnik – 10 zł/os., opiekun – 1 zł/os.

Oprowadzanie po wystawach stałych i czasowych (dla dorosłych)

Oprowadzanie po wybranej wystawie stałej lub czasowej Muzeum. **Czas trwania i miejsce oprowadzania:** 60 min; każda wystawa stała i czasowa.

- **Cena biletu:** 60 zł od grupy za przewodnika + 10 zł/os. (bilet wstępu na wystawę). W czwartki wejście na wszystkie wystawy stałe jest darmowe i obowiązuje jedynie płatność za przewodnika.

ZAJĘCIA DLA OSÓB ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI

Zachęcamy opiekunów grup ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi do wcześniejszego kontaktu mailowego: edukacja@muzeum.bydgoszcz.pl lub telefonicznego **(52) 58 59 910** celem uszczegółowienia Państwa wizyty.

Fakturalne obrazy

Zapraszamy na twórcze spotkanie, gdzie główną rolę odegra... zmysł dotyku! Czym jest faktura? Jaką rolę odgrywa w naszej codzienności? Jak faktura dzieł sztuki wpływa na ich odbiór? A co to takiego tyflografika? Podczas warsztatów wspólnie odpowiemy sobie na te wszystkie pytania w interaktywnej przestrzeni edukacyjnej *Sztuka od kuchni*, gdzie czeka na nas między innymi... fakturalna ściana! Następnie zanurzymy się w twórczy pro-

ces i przy użyciu różnorodnych materiałów oraz ogromnych pokładów wyobraźni stworzymy unikalne fakturalne obrazy. Podczas tych zajęć uczestnicy na własnej skórze przekonają się, że faktura niejedno ma imię!

- **Uwaga:** w czasie warsztatów uczestnicy używają materiałów (farby, klej, pisaki itp.) mogących zostawić ślady na odzieży. Prosimy o ubiór dostosowany do tego typu zajęć.
- **Czas trwania i miejsce warsztatów:** 90 min; Centrum Edukacji Muzealnej, ul. Mennica 6. **Cena biletu:** uczestnik – 5 zł/os. (bilet specjalny), opiekun – 1 zł/os.

Nie tylko Byd i Gost

Jak powstało nasze miasto? Skąd się wzięła jego nazwa? Jaką tajemnicę skrywa bydgoski herb? Wzorem lat ubiegłych średniowieczna mieszczka zaprasza do podróży w przeszłość. Jak to możliwe? Oczywiście za sprawą magicznego wehikułu czasu.

Tym razem poznamy świat bydgoskich legend. Czy wiecie, że poza Bydem i Gostem, Białą Damą oraz Mistrzem Twardowskim nasze miasto ma też innego, wyjątkowego bohatera... a w zasadzie bohaterkę? Jak dotąd historia o niej milczała. Nadszedł więc czas, aby przedstawić ją mieszkańcom Bydgoszczy. Co wyniknie z tego spotkania? Trudno przewidzieć, bo świat opowieści rządzi się swoimi prawami.

Zajęcia mają charakter parateatralny, angażujący uwagę i wyobraźnię widza. Sceną działań jest przestrzeń wystawy *Od Starego Rynku do placu Wolności*.

- **Czas trwania i miejsce zajęć:** 45 min; Muzeum Historii Bydgoszczy, Spichrze nad Brdą, ul. Grodzka 7-11. **Cena biletu:** uczestnik – 5 zł/os. (bilet specjalny), opiekun – 1 zł/os.

OFERTA EDUKACYJNA EXPLOSEUM

Exploseum oferuje dwa rodzaje zajęć edukacyjnych: warsztaty plastyczne dla dzieci powyżej 7 roku życia oraz gry terenowo-historyczne dedykowane poszczególnym grupom wiekowym. W czasie gier terenowo-historycznych uczestnicy wcielają się w rzeczywiste postacie działające w fabryce DAG podczas II wojny światowej. Gry toczą się zarówno w budynkach, jak i lesie otaczającym Exploseum.

Z uwagi na specyfikę Exploseum na zajęciach edukacyjnych obowiązują następujące zasady:

- uczestnicy gier terenowych muszą posiadać pełne obuwie, okrycie wierzchnie oraz wodę,
- uczestnicy gier terenowych muszą być sprawni fizycznie,
- uczestnicy warsztatów plastycznych powinni posiadać ubranie ochronne (fartuch, starą koszulę itp.) oraz pojemnik do zabrania swoich prac.

Jak zapisać się na zajęcia? Zadzwoń: **783 100 703** (numer nie zawsze znajduje się w zasięgu) lub napisz: **maria.krystek@muzeum.bydgoszcz.pl**

GRY TERENOWE DLA KLAS 1-3 SZKÓŁ PODSTAWOWYCH

Trasa: Agenci

Witaj w tajnej agencji wywiadowczej. Agencji niezwyklej, gdyż trudniącej się podróżami w czasie. Jej zadaniem jest odwracanie wydarzeń w dalekiej i bliskiej przeszłości oraz zdobywanie różnych przedmiotów. Agencja musi zatrudnić i wyszkolić nowych agentów, aby wysłać ich na misję specjalną. W 1943 roku w fabryce amunicji DAG przechowywany jest supertajny plan nowej broni, która może zmienić losy wojny. Agent, który wcześniej zajmował się tą sprawą, pozostawił wskazówki, jak odzyskać dokumenty. Zadanie agentów to przechwycenie planu i zniszczenie go.

- **Czas trwania i miejsce zajęć:** ok. 2 h, Exploseum, ul. Alfreda Nobla. **Cena biletu:** uczestnik – 18 zł/os., maks. 30 osób.

GRY TERENOWE DLA KLAS 4-8 SZKÓŁ PODSTAWOWYCH

Trasa: Partyzanci

Jest rok 1944. Zlokalizowana pod Bydgoszczą DAG Fabrik Bromberg dziennie wytwarza materiały wybuchowe zdolne do napętnienia 20 milionów pocisków karabinowych. Lokalny ruch oporu stara się zebrać jak najwięcej informacji o fabryce, by móc je przekazać do Kwatery Głównej. Kompleks jest niestety bardzo dobrze chroniony. Nawet pracownicy nie są w stanie powiedzieć nic więcej. Opowiadają tylko o fragmentach linii produkcji, przy których pracują. Uczestnicy muszą niepostrzeżenie przeniknąć do fabryki i zebrać o niej jak najwięcej informacji i przekazać je dowództwu. Ich zdobycie może być niebezpieczne, ale kluczowe dla wyniku tej wojny.

- **Czas trwania i miejsce zajęć:** ok. 2 h, Exploseum, ul. Alfreda Nobla. **Cena biletu:** uczestnik – 18 zł/os. maks. 30 osób.

MO:
EXPLOSEUM

GRY TERENOWE DLA KLAS 6-8 SZKÓŁ PODSTAWOWYCH, MŁODZIEŻY I DOROSŁYCH

Trasa: Alianci

Pod koniec II wojny światowej w fabryce DAG w Bydgoszczy pracuje ok. 10 tysięcy pracowników. Wśród nich są również jeńcy wojenni, m.in. z Francji i Wielkiej Brytanii. Uczestnicy wcielą się w więzionych aliantów, przymusowo pracujących w fabryce. Ich celem jest ucieczka i przedostanie się do swoich wojsk. Czy ich plan ma szansę się powieść?

- **Czas trwania i miejsce zajęć:** ok. 2 h, Exploseum, ul. Alfreda Nobla. **Cena biletu:** uczestnik – 18 zł/os., maks. 30 osób.

Warsztaty garncarsko-rzeźbiarskie

Człowiek, jako pomysłowa istota, od zarania dziejów próbował znaleźć zastosowanie dla różnych naturalnych materiałów. Jednym z najbardziej wdzięcznych jest glina. Można z niej wykonać wiele przedmiotów codziennego użytku, choćby zabawki, narzędzia i ozdoby. W czasie zajęć uczestnicy wykonają naczynie, używając w tym celu pierwotnych metod. Zajęcia dla dzieci powyżej 7 roku życia.

- **Czas trwania i miejsce zajęć:** ok. 1,5 h, Exploseum, ul. Alfreda Nobla. **Cena biletu:** uczestnik – 18 zł/os., maks. 20 osób.

OFERTA EDUKACYJNA APTEKI POD ŁABĘDZIEM

Apteka pod Łabędziem oferuje zajęcia odbywające się przez cały rok szkolny oraz zajęcia okolicznościowe. Zajęcia odbywają się w siedzibie oddziału na ul. Gdańskiej 5.

Jak zapisać się na zajęcia? Tel. **52 888 97 42** lub **farmacja@muzeum.bydgoszcz.pl**

Apteka z pól i lasów

Czy wiesz, że rośliny wokół Ciebie mają moc? Mogą pomóc w bardzo wielu dolegliwościach i przez wiele tysięcy lat były podstawowymi lekami ludzi? Podczas wizyty w naszej „Aptece” dowiesz się, jak dawniej wykorzystywano dary pól i lasów, żeby radzić sobie z przeziębieniem, bólem brzucha czy skołatanymi nerwami. Możesz również sprawdzić, czy dawni uczeni mieli rację i samodzielnie przygotować mieszanki herbat ziołowych.

- **Grupa wiekowa: od 5 lat.** Czas zajęć: do 1,5 h. **Cena biletu:** 18 zł/os. (1 zł opiekun). Liczba osób: do 25.

Aromaty dla ciała i umysłu

Zrób swoją wodę zapachową! Sprawdź, które aromaty pomagają w nauce, koncentracji, które odprężają i odświeżają. Jak radzić sobie z katarą i co wachać przed meczem piłki nożnej. Dowiedz się, jak powstają różne olejki i dlaczego mówimy o nich w dawnej aptece.

- **Grupa wiekowa: od 6 lat.** Czas zajęć: do 1,5 h. **Cena biletu:** 18 zł/os. (1 zł opiekun). Liczba osób: do 25.

Eksperymenty w „Aptece”

Jak zrobić wulkan, „twardą” ciecz, tęczową kapustę czy tornado w butelce? Tego dowiesz się w naszym eksperymentarium. Zobaczysz również prawdziwe laboratorium apteczne sprzed ponad 100 lat i dowiesz się, jakie doświadczenia tam się wykonywało. Jedną z nowości w tym czasie były kąpiele kwasowęglowe, czyli wanna pełna bąbelków. Nawiązując do tej tradycji, wykonamy musującą kulę do kąpieli.

- **Grupa wiekowa: 5 lat -12 lat.** Czas zajęć: do 1,5 h. **Cena biletu:** 18 zł/os. (1 zł opiekun). Liczba osób: do 25.

Galen i jego laboratorium

Dzisiaj apteki to przede wszystkim miejsce wydawania gotowych leków. Jednak przez wiele stuleci były to przede wszystkim pracownie pełne ziół, minerałów, urządzeń i kotłów. Podczas naszej podróży w czasie odwiedzimy jedyne zachowane w Polsce laboratorium galenowe. Tam dowiemy się, jak tworzone leki i kosmetyki, sięgając tradycji lekarza gladiatorów. Odtworzymy wybrane technologie i sporządzimy ekstrakty i maści. Do wyboru:

MO:
APTEKA
POD ŁABĘDZIEM

krem ochronny, toniki, krem pod oczy, kadzidełka, zapachy w balsamie, mgiełki zapachowe przeciw owadom, octy kosmetyczne, peelingi, sole do kąpieli, herbatki na problemy skórne czy naturalne środki czyszczące.

- **Grupa wiekowa: od 10 lat.** Czas zajęć: do 1,5 h. **Cena biletu:** 18 zł/os. (1 zł opiekun). Liczba osób: do 25.

Moda z Tik-Toka

Sprawdź tutorial z Tik-Toka i wykonaj z nami ozdobną torbę z bawełny. Czy wiesz jednak, że źródłem tworzenia trendów nie muszą być media społecznościowe? Dzisiejsze nowości mają swe pierwowzory w historii. Modna cyjanotypia – czyli wykorzystywanie światłoczułości związków żelaza – ma swój początek w poł. XIX w. i została stworzona na potrzeby botaników. Szczegóły jej historii oraz oddziaływania światła na substancje poznasz właśnie podczas tych zajęć.

- **Grupa wiekowa: od 10 lat.** Czas zajęć: do 1,5 h. **Cena biletu:** 18 zł/os. (1 zł opiekun). Liczba osób: do 25.

Fantastyczne zwierzęta (od 6.01.2026)

Poznaj opowieści o stworach i potworach. Dowiedz się o cudownych lekach i rogu jednorożca. Odkryj najdziwniejsze substancje, którymi kiedyś leczono i dowiedz się, kim byli alchemicy. W części warsztatowej wykonamy „cudowne lekarstwa” na smutek i żołądek, czyli cukrowo-ziółowe mieszanki zamknięte w opłatkach.

- **Grupa wiekowa: 6-10 lat.** Czas zajęć: do 1,5 h. **Cena biletu:** 18 zł/os. (1 zł opiekun). Liczba osób: do 25.
- **Uwaga:** Uczestnicy używają materiałów mogących zostawić ślady na odzieży. Zajęcia z wykorzystaniem publikacji *Nuka i jednorożec*.

Historyczny zapach. Woda kolońska (od 6.01.2026)

Dowiedz się, skąd wziął się jeden z najbardziej znanych zapachów w historii. Miał być skomponowany przez florenckich mnichów, a produkowany w Kolonii od początku XVIII w. Opowieść o nim jest pełna tajemnic i ciekawostek. W części warsztatowej stworzymy swoje własne perfumy inspirowane oryginalnymi recepturami.

- **Grupa wiekowa: od 14 lat.** Czas zajęć: do 1,5 h. **Cena biletu:** 18 zł/os. (1 zł opiekun). Liczba osób: do 25.
- **Uwaga:** Uczestnicy używają roztworów alkoholowych.

ZAJĘCIA OKOLICZNOŚCIOWE:

Makro- i mikroświat roślin (14.09-30.10.2025)

Zajęcia na wystawie uczniów Państwowego Liceum Sztuk Plastycznych im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy. Podczas zajęć dowiemy się, jak zbudowane są poszczególne części roślin i obejrzymy je pod mikroskopem. Podczas spaceru zastanowimy się, dlaczego zmieniają kolor i poszukamy odpowiedzi na pytanie, czy mają znaczenie różne kształty i faktury liści. Zainspirowani bydgoską florą stworzymy printy na bawełnianych torbach z użyciem darów natury.

- **Grupa wiekowa: od 6 lat.** Czas zajęć: do 1,5 h. Cena biletu: 18 zł/os. (1 zł opiekun). **Liczba osób:** do 25.
- **Uwaga:** Zajęcia odbywają się na ekspozycji oraz przestrzeni zewnętrznej. Uczestnicy używają farb mogących zostawić ślady na odzieży.

Od patyka do muzeum (15.11.2025-15.03.2026)

Zajęcia na wystawie czasowej *Gabinet osobliwości. Geniusz niepowtarzalności i podobieństwa*. Muzeum jest książką, a przedmioty w nim zgromadzone są literami. Tworzą opowieści o otaczającym nas świecie. Pozwalają poznać jego prawa dzięki wybranym artefaktom niosącym w sobie nieskończenie wiele opowieści. Takie pojęcie dzisiejszych instytucji ma swoje korzenie w dawnych gabinetach osobliwości i studiach. Opowieść o zebranych w nich przedmiotach będzie okazją do rozmowy o tym, jaką rolę mają przedmioty w naszym życiu. Dowiemy się, dlaczego lubimy kolorowe figurki, czym jest moda i czy rzeczywiście potrzebujemy wszystkich nowości z ulubioną postacią z bajek. Podczas zajęć będziemy zdobić szkatułki na najważniejsze dla nas skarby.

- **Grupa wiekowa: od 6 lat.** Czas zajęć: do 1,5 h. Cena biletu: 18 zł/os. (1 zł opiekun). **Liczba osób:** do 25.
- **Uwagi:** Zajęcia z użyciem kart pracy. Uczestnicy używają materiałów mogących zostawić ślady na odzieży.

Opowieści wigilijne z czterech stron świata (15.11-20.12.2025)

Zajęcia na wystawie czasowej *Gabinet osobliwości. Geniusz niepowtarzalności i podobieństwa*. Okres przedświąteczny jest dla nas czasem radości i życzliwości. Podczas wigilii spotykamy się przy stole oraz dzielimy się opłatkiem na znak pojednania. Tradycyjne potrawy dostarczają nam wiedzy o tym, co spożywali nasi przodkowie. Podczas zajęć dowiemy się, jak obchodzi się Boże Narodzenie w najbardziej egzotycznych zakątkach świata. Pochodzące z tych odległych krain artefakty będą inspiracją do tworzenia oryginalnych ozdób i prezentów na nadchodzące święta.

- **Grupa wiekowa: od 6 lat.** Czas zajęć: do 1,5 h. Cena biletu: 18 zł/os. (1 zł opiekun). **Liczba osób:** do 25.
- **Uwagi:** Uczestnicy używają farb mogących zostawić ślady na odzieży.

Co z oczu to z głowy (15.11.2025-30.01.2026)

Zajęcia na wystawie czasowej *Gabinet osobliwości. Geniusz niepowtarzalności i podobieństwa*. Dlaczego lubimy otaczać się przedmiotami? Czy potrzebujemy dziesiątego notesu? Czy rzeczy mają duszę, a może nas duszą? Gdzie jest granica pomiędzy harmonią a chaosem? Czy to czym się otaczamy, ma wpływ na to, jak się czujemy? Odpowiedzi na te pytania poszukamy na ekspozycji *Gabinet osobliwości. Geniusz niepowtarzalności i podobieństwa* wśród wypowiedzi dawnych kolekcjonerów oraz współczesnych lekarzy, psychologów i projektantów wnętrz. Stworzymy osobiste plenery motywacyjne z kalendarzami na 2026 r.

- **Grupa wiekowa: od 4 klasy SP.** Czas zajęć: do 1,5 h. Cena biletu: 18 zł/os. (1 zł opiekun). Liczba osób: do 25.
- **Uwagi:** Uczestnicy używają materiałów mogących zostawić ślady na odzieży.

Dzień Babci i Dzień Dziadka (07.01-30.01.2026)

Zajęcia na wystawie czasowej *Gabinet osobliwości. Geniusz niepowtarzalności i podobieństwa*. Nasi dziadkowie codziennie pomagają nam i wspierają nas. Zawsze znajdują lekarstwo na małe i duże troski. Styczniowe święta są wyjątkową okazją, aby podziękować im za ich obecność. Podczas zajęć spróbujemy odgadnąć, co mogłoby sprawić im radość. Co lubią, jakie są ich pasje i hobby? Dlaczego rzeczy, które posiadają, mają nie tylko materialną wartość? Wykorzystując zdobytą wiedzę, stworzymy wyjątkowe życzenia, używając gipsowych odlewów, ramek oraz materiałów tekstylnych.

- **Grupa wiekowa: od 6 lat.** Czas zajęć: do 1,5 h. Cena biletu: 18 zł/os. (1 zł opiekun). Liczba osób: do 25.
- **Uwagi:** Uczestnicy używają materiałów mogących zostawić ślady na odzieży.

Ferie w Aptece pod Łabędziem (03.02-14.02.2026)

Zajęcia na wystawie czasowej *Gabinet osobliwości. Geniusz niepowtarzalności i podobieństwa*. Nasze spotkanie będzie okazją do rozmowy o różnorodności naszego świata oraz nas samych. Opowiemy, z jakich minerałów zbudowana jest nasza planeta. Dowiemy się, skąd dawne opowieści o potworach, smokach oraz bestiach. Niesamowite przykłady życia z mórz i oceanów staną się inspiracją do tworzenia własnych skarbów przy użyciu odlewów muszli i perłowych farb i lakierów.

- **Grupa wiekowa: od 6 lat.** Czas zajęć: do 1,5 h. Cena biletu: 18 zł/os. (1 zł opiekun). Liczba osób: do 25.
- **Uwagi:** Zajęcia z użyciem kart pracy. Uczestnicy używają materiałów mogących zostawić ślady na odzieży.

Dzień Kobiet w Aptece (15.02-2.03.2026)

Zajęcia na wystawie czasowej *Gabinet osobliwości. Geniusz niepowtarzalności i podobieństwa*. Podczas zajęć opowiemy o wyjątkowych kobietach

żyjących w czasach muszkieterów. Naszymi wzorami będą Anna Wazówna (1568-1625) – królowa szwedzka, córka Jana III szwedzkiego i Katarzyny Jagiellonki, siostra króla polskiego, Zygmunta III Wazy – oraz Maria Sibylla Merian (1647-1717) – entomolożka oraz malarka, graficzka i rysownicza. Dowiemy się, jak zdobywały wiedzę, jakie prowadziły badania oraz jak wyglądało ich codzienne życie. W części warsztatowej stworzymy przestrzenne prace, inspirowane przykładami zbiorów przyrodniczych eksponowanych na wystawie.

- **Grupa wiekowa: od 6 lat.** Czas zajęć: do 1,5 h. **Cena biletu:** 18 zł/os. (1 zł opiekun). Liczba osób: do 25.
- **Uwagi:** Uczestnicy używają materiałów mogących zostawić ślady na odzieży.

O roślinach i poruszaniu się w terenie (13.03-7.09.2026)

Na wystawie *Zielniki i herbarze* zaprezentujemy wybraną roślinę i związane z nią ciekawostki. Pokażemy stare zielniki, mapę oraz narzędzia potrzebne do pracy. Podczas warsztatów wykonamy bajkowe postaci z części zasuszonych roślin, np. z kwiatu czerwonego maku – makową panienkę, z kwiatu żmijowca – węża Eskulapa. Podsumowaniem zajęć będzie wyjście do ogrodu i zbiór informacji na temat poruszania się w terenie oraz wspólne poszukiwanie roślin.

- **Grupa wiekowa: dzieci przedszkolne.** Czas zajęć: do 1,5 h. **Cena biletu:** 18 zł/os. (1 zł opiekun). Liczba osób: do 25.

Zielnik z liśćmi drzew (13.03-7.09.2026)

Na wystawie *Zielniki i herbarze* zaprezentujemy liście drzew oraz wyeksponujemy ciekawostki z nimi związane. Pokażemy stare zielniki, mapę oraz narzędzia potrzebne do pracy. Podczas warsztatów wykonamy kartę zielnikową z wybranym liściem drzewa oraz opiszemy to, co liść prezentuje. W trakcie zajęć pokażemy najciekawsze zdjęcia liści z ich kolorami oraz unerwieniem oraz animację, jak liść rozwija się z pączka na gałęzi.

- **Grupa wiekowa: nauczanie początkowe, klasy I – III SP.** Czas zajęć: do 1,5 h. **Cena biletu:** 18 zł/os. (1 zł opiekun). Liczba osób: do 25.

Ukryte tajemnice roślin i ich herboryzacja (13.03-7.09.2026)

Na wystawie *Zielniki i herbarze* usłyszymy o dawnych zielnikach i ich autorach. W czasie zajęć dowiemy się o sposobach odnajdywania roślin (mapa), ich transportu (botanizerka) i herboryzacji przy wykorzystaniu prasy, kleju z jesiotra, pasków papieru z suchym klejem i goździków. Podczas warsztatów wykonamy wzorcowy zielnik przy wykorzystaniu już wcześniej ususzonych roślin.

- **Grupa wiekowa: klasy IV– VIII SP.** Czas zajęć: do 1,5 h. **Cena biletu:** 18 zł/os (1 zł opiekun). Liczba osób: do 25.

Ukryty świat roślin (13.03-7.09.2026)

Zajęcia prowadzone na wystawie stałej oraz czasowej: *Zielniki i herbarze*. O suszeniu i herboryzacji roślin usłyszymy w laboratorium galenowym i na wystawie czasowej. Eksploracja terenu i umiejętność odnajdywania wybranych gatunków roślin analizowana będzie w oparciu o ręcznie wykonaną mapę. Na warsztatach Uczestnik wykona kartę zielnikową z wybraną przez siebie rośliną i opisz ją zgodnie z wymogami botanicznymi.

- **Grupa wiekowa: uczniowie szkół ponadpodstawowych.** Czas zajęć: do 1,5 h. **Cena biletu:** 18 zł/os. (1 zł opiekun). Liczba osób: do 25.

Zielona Wielkanoc

Zajęcia prowadzone na wystawie stałej oraz czasowej: *Zielniki i herbarze*. Podczas spotkania dowiemy się, jakie rośliny były ważne podczas tradycyjnych obchodów świąt wielkanocnych. Dowiemy się, jak przygotowywano i przechowywano rośliny na palemki, dlaczego jedzono bazie kotki i do jakich celów używano wierzbowych gałązek. W części warsztatowej będziemy używali suszonych kwiatów do zdobienia pisanek i ozdób wielkanocnych.

- **Grupa wiekowa: od 7 lat.** Czas zajęć: do 1,5 h. **Cena biletu:** 18 zł/os. (1 zł opiekun). Liczba osób: do 25.

Dzień Mamy i Dzień Taty w Muzeum (6.05-20.06.2026)

Dowiedz się, jak wykorzystać dary natury, aby sprawić radość osobom, które dbają i troszczą się o Ciebie codziennie. Rośliny mają wiele właściwości, niektóre z nich szczególnie dobrze działają na nasze samopoczucie. Można wykorzystać ich olejki eteryczne, suszone liście lub kwiaty. Możliwość jest wiele, tylko od Ciebie zależy wybór prezentu, my przygotowaliśmy małe podpowiedzi, jeżeli chcesz, możesz je wykonać z nami podczas zajęć. Stwórz zapachowe, mydlane zawieszki udekorowane suszonymi roślinami – będą oryginalnymi życzeniami dla rodziców.

- **Grupa wiekowa: od 7 lat.** Czas zajęć: do 1,5 h. **Cena biletu:** 18 zł/os. (1 zł opiekun). Liczba osób: do 25.

OBIEKTY MUZEUM OKRĘGOWEGO

IM. LEONA WYCZÓŁKOWSKIEGO W BYDGOSZCZY 2025/2026

CENTRUM EDUKACJI MUZEALNEJ

ul. Mennica 6

Centrum Edukacji Muzealnej na Wyspie Młyńskiej organizuje lekcje, warsztaty, wykłady, spotkania autorskie, gry terenowe, pokazy i prezentacje muzealne. Prowadzi również lekcje i warsztaty dla osób z dysfunkcjami, starając się na bieżąco dostosowywać ofertę oraz wystawy do potrzeb muzealnych gości. W budynku znajdują się trzy przestrzenie edukacyjne: *Pokój Zagadek MR6*, *Sztuka od kuchni* i *Wyciótkowy Las*.

EXPLOSEUM

ul. Alfreda Nobla

Dawna niemiecka fabryka materiałów wybuchowych DAG jest unikatową atrakcją turystyczną Bydgoszczy i regionu. Zorganizowano tu skansen architektury przemysłowej z wystawą stałą oraz podziemną trasę turystyczną w ramach tzw. Exploseum – Centrum techniki wojennej DAG Fabrik Bromberg.

ZBIORY ARCHEOLOGICZNE

ul. Mennica 2

Budynek powstał po 1789 roku w związku z realizacją zespołu przemysłowego wznoszonego równolegle z budową Kanału Bydgoskiego. W 1997 roku stał się własnością muzeum z przeznaczeniem na ekspozycję zbiorów archeologicznych z wystawami stałymi: *W grodzie Bydgosta*, *Tajemnice życia wczesnośrednio-wiecznych mieszkańców Bydgoszczy i okolic* i *Na pograniczu Wielkopolski i Pomorza. Bydgoszcz i region u zarania dziejów*.

EUROPEJSKIE CENTRUM PIENIĄDZA

ul. Mennica 4

Kamienica z przełomu XVIII i XIX wieku, o cechach klasycyzującego, późnego baroku. Została wzniesiona przypuszczalnie na miejscu jednego z obiektów dawnej *Mennicy bydgoskiej*. Od 2009 roku w użytkowaniu Muzeum Okręgowego, gdzie eksponowany jest słynny *Skarb Bydgoski*.

APTEKA POD ŁABĘDZIEM

ul. Grodzka 5

Apteka pod Łabędziem kontynuuje tradycje dawnego Muzeum Farmacji Apteki „Pod Łabędziem”. Po zakończeniu w 2022 roku prac remontowych można tu zwiedzać wystawę stałą *Aptekarstwo bydgoskie*. W pomieszczeniach zachowały się także oryginalne meble, które nadały ekspozycji autentyczny charakter.

GMACH GŁÓWNY MOB

ul. Gdańska 4

Odnowiony i rozbudowany Gmach główny Muzeum Okręgowego, ulokowany przy reprezentacyjnej ulicy Gdańskiej w Bydgoszczy, stał się na powrót jej wizytówką. W przestrzeni budynku można zwiedzić dwie wystawy stałe: *Jan Stanisławski i jego uczniowie* z kolekcji Wandy i Leonarda Pietraszaków oraz najnowszą: *Miedzy fikcją a rzeczywistością*. Warto również odwiedzić odrestaurowany refektarz z odtworzonymi XVII-wiecznymi malowidłami drogi krzyżowej.

MUZEUM HISTORII BYDGOSZCZY - SPICHRZE NAD BRDĄ

ul. Grodzka 7-11

W Muzeum Historii Bydgoszczy - Spichrzach nad Brdą przy ul. Grodzkiej mieści się oddział muzeum, który zajmuje się historią Bydgoszczy i regionu. Spichrze usytuowane nad brzegiem Brdy, w ścisłym centrum miasta, były kluczowymi obiektami dla obsługi portu. W lutym 1960 r. dwa skrajne spichrze spłonęły w ogromnym pożarze. Prezentowane są tutaj ekspozycje historyczne z wystawą stałą *Od Starego Rynku do placu Wolności. Spacer ulicami międzywojennej Bydgoszczy* na czele.

GALERIA SZTUKI NOWOCZESNEJ

ul. Mennica 8

Obecny budynek powstał w 1861 roku jako młyn parowy z ośmioma liniami mielącymi. Nosił nazwę *Młynu Camphausa*, jednak charakterystyczna kolorystyka ceglanych elewacji sprawiła, że znany jest dziś jako *Czerwony Spichrz*. W 1997 roku stał się własnością Muzeum Okręgowego i prezentowane są tu głównie czasowe wystawy sztuki współczesnej.

DOM LEONA WYCZÓŁKOWSKIEGO

ul. Mennica 7

Budynek powstał w latach 1899-1902 jako obiekt mieszkalny dla członków zarządu Młynów Rothera. Jest przykładem stylu neoromantycznego, typowego dla przełomu XIX/XX wieku. W 1994 roku stał się własnością Muzeum Okręgowego i prezentowana jest tu stała ekspozycja twórczości Leona Wyczółkowskiego.

MO:
MUZEUM
OKRĘGOWE
IM. LEONA WYCZÓŁKOWSKIEGO
W BYDGOSZCZY

MUZEUM OKRĘGOWE

IM. LEONA WYCZÓŁKOWSKIEGO W BYDGOSZCZY

ul. Gdańska 4, Bydgoszcz

tel.: 52 52 53 555

e-mail: sekretariat@muzeum.bydgoszcz.pl

www.muzeum.bydgoszcz.pl

Centrum Edukacji Muzealnej

tel.: 52 58 59 910

e-mail: edukacja@muzeum.bydgoszcz.pl

Exploseum

tel.: 52 58 59 741

e-mail: exploseum@muzeum.bydgoszcz.pl

Apteka pod Łabędziem

tel.: 52 58 59 742

e-mail: farmacja@muzeum.bydgoszcz.pl